

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322204000
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hrehová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8322204000.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Hrehovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s., IČO: 313 201 55, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - mestská časť Ružinov zastúpený: Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., IČO: 36 715 352, so sídlom Jilemnického 4012/30, 03601 Martin, proti žalovanému: Q. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. XXXX/XX, XXXXX K., o zaplatenie 412,69 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 326,- eur s úrokmi z omeškania:

- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18,72 Eur od 29.5.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.10.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.11.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.12.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.1.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.2.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.3.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.4.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.5.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.10.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.11.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.12.2021 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.1.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.2.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.3.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.4.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.5.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2022 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2022 do zaplatenia.

a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 58%, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca, sa žalobou podanou na súde dňa 30.12.2022, domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 412,69 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.5.2020 do zaplatenia a zároveň, aby súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2. Predmetnú žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovanou dňa 29.03.2019 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 461 Eur, ktorým uhradil kúpnu cenu spotrebného tovaru (biela technika). Žalovaný pri kúpe tohto tovaru neuhradil žiadnu akontáciu, teda kúpnu cenu v plnej výške uhradil žalobca prostredníctvom pôžičky. Žalovaný sa na základe predmetnej zmluvy zaviazal uhradiť žalobcovi pôžičku v 42 mesačných splátkach po 15,- Eur a to až do celkovej úhrady pôžičky vo výške 630,- Eur. Žalobca uviedol, že žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil celkovo sumu 135,- Eur. Dňa 26.3.2020 bol žalovaný, Predžalobnou upomienkou, vyzvaný, aby uhradil žalobcovi dlžné splátky, na čo mu žalobca poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac ako 30 dní. Keďže žalovaný ani v dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradil, využil žalobca oprávnenie v zmysle ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a dňa 19.5.2020 zosplatnil úver, o čom žalovaného informoval listom z 23.5.2020. Vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania uviedol, že tieto si uplatnil od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Taktiež uviedol, že si neuplatňuje zmluvnú pokutu ani náklady na vymáhanie, ktoré vyplývajú z Prehľadu splátok a úhrad. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca žiada priznať iba sumu 412,69 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.5.2020 do zaplatenia.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil Notársku zápisnicu N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, NCRIs XXXXX/XXXX zo dňa 11.12.2017 vrátane príslušnej prílohy 1 projektu (opis rozdelenia majetku a záväzkov), Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 29.03.2019 vrátane zmluvných podmienok, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, Informácie o finančnom sprostredkovaní, Dotazník o klientovi zo dňa 29.3.2019, Zmluva o poskytovaní služieb zo dňa 29.3.2019, Predžalobnú upomienku zo dňa 26.3.2020 spolu s doručenkou, Prehľad splátok a úhrad, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020.

4. Súd vyzval žalobcu, aby oznámil a zároveň aj preukázal súdu ako si splnil povinnosti podľa §7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), teda ako skúmal bonitu žalovaného. Žalobca na predmetnú výzvu reagoval podaním zo dňa 30.1.2023, kde uviedol, že žiadateľ v žiadosti o úver uviedol ako priemerný čistý mesačný príjem za 3 mesiace sumu 380,-Eur. Tento príjem bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Taktiež žalobca poukázal na to, že žalovaný v žiadosti uviedol, že je slobodný a má 0 nezaopatrených detí a jeho mesačné finančné výdavky sú vo výške 0,- Eur. Žalobca pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného vykonal dopyt v registri SRBI zo dňa 29.03.2019, pričom bolo zistené, že finančné náklady spotrebiteľa sú vo výške 20,- Eur. Poukázal na to, že životné minimum v tom čase bolo vo výške 205,07 Eur. Na základe uvedeného vyslovil, že posúdenie schopnosti splácať bolo vykonané v súlade s opatrením NBS č. 10/2017 a následne bol vykonaný prepočet schopnosti žalovaného splácať úver, pričom rozdiel medzi príjmami žalovaného a jeho výdavkami, za ktoré žalobca považoval sumu životného minima a mesačné splátky klienta uvedené v registri SRBI vo výške 20,- Eur, predstavoval sumu 154,93 Eur, pričom splátka úveru bola vo výške 15,- Eur, teda žalobca mal za to, že zachoval odbornú starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver. Žalobca k predmetnému podaniu pripojil dopyt do registra bankových informácií SRBI a dopyt do Sociálnej poisťovne.

5. Žalovaný sa k žalobe žalobcu ani k podaniu zo dňa 30.1.2023 nevyjadril, napriek tomu, že mu žaloba bola doručená na adresu trvalého pobytu dňa 3.2.2023.

6. Súd postupom podľa § 297 písm. b) CSP (vzhľadom k tomu, že ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur) v spojení s § 219 ods. 3 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku predmetného rozhodnutia.

7. Na základe oboznámenia sa s listinnými dôkazmi, doručenými žalobcom v žalobe ako aj vo vyjadrení zo dňa 30.1.2023, ktoré boli žalovanému doručené a ktoré žalovaný nespochybnil, teda po oboznámení sa súdu s notárskou zápisnicou N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, NCRIs XXXXX/XXXX zo dňa 11.12.2017 vrátane príslušnej prílohy, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29.03.2019 vrátane zmluvných podmienok, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciami o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, predžalobnou upomienkou zo dňa 26.3.2020, doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020, dopytom do registra bankových informácií SRBI a dopytom do Sociálnej poisťovne, súd ustálil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca (banka) ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom (klientom) zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 29.03.2019, na základe ktorej poskytol žalovanému úver na financovania nákupu biela technika od sprostredkovateľa, spoločnosti X. K., K. K. Q..X., ktorej kúpna cena bola vo výške 461,- Eur. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 461,- Eur, nakoľko žalovaný pri kúpe predmetného tovaru nezaplatil žiadnu akontáciu.

9. Z bodu 3.1. predmetnej zmluvy vyplýva, že klient (žalovaný) podpísaním zmluvy žiada banku, aby ňou poskytnutý úver v časti kúpna cena a v prípade, ak klient uhradí sprostredkovateľovi akontáciu, tak v časti doplatok kúpnej ceny, poukázala na účet sprostredkovateľa. Banka sa zmluvou zaviazala zaplatiť za klienta kúpnu cenu tovaru sprostredkovateľovi a v prípade, ak klient uhradí sprostredkovateľovi akontáciu podľa bodu 3.4. tohto článku zmluvy, banka sa zaväzuje zaplatiť za klienta sprostredkovateľovi doplatok kúpnej ceny (bod 3.2 predmetnej zmluvy). Z bodu 3.5. je zrejmé, že pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností, klienta a banka podpísaním zmluvy potvrdzujú, že: a) výška úveru je totožná s kúpnu cenou alebo doplatkom kúpnej ceny, ktorú uhradí banka sprostredkovateľovi, b) banka poskytuje úver na základe zmluvy, c) banka zaplatí kúpnu cenu alebo doplatok kúpnej ceny sprostredkovateľovi na základe súhlasu sprostredkovateľa. Žalovaný sa v zmysle bodu 8.3. zmluvných podmienok zaviazal plniť poskytnutý úver riadne a včas v podobe pravidelných splátok spôsobom a za podmienok dohodnutých v zmluve.

10. Žalovaný sa v zmysle uvedenej zmluvy zaviazal uhradiť žalobcovi celkovú čiastku 630,- Eur v 42 mesačných splátkach po 15,- Eur. Zo zmluvy je zrejmé, že medzi žalobcom a žalovaným bola dohodnutá RPMN vo výške 20,59 %, fixná ročná úroková sadzba vo výške 20,59 % a celkové náklady spotrebiteľa predstavovali 169,- Eur. Prvá splátka sa v zmysle zmluvných podmienok stala splatnou k 20.04.2019 a splatnosť jednotlivých splátok bola dohodnutá k 20. dňu v mesiaci.

11. Z predmetnej zmluvy je taktiež zrejmé, že žalobca zisťoval majetkové pomery žalovaného tým, že žalovaný do formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol údaje o svojom rodinnom stave, počte nezaopatrených detí, type bývania, pracovnom zaradení a výške čistého mesačného príjmu za posledné tri mesiace. Z uvedených informácií je zrejmé, že žalovaný je slobodný, nemá vyživovaciu povinnosť voči žiadnemu dieťaťu, býva u rodičov a je zamestnaný u zamestnávateľa B.-Z. D. Z. s priemerným čistým mesačným príjmom 380,- Eur.

12. Z prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaný uhradil deväť mesačných splátok po 15,-Eur a to dňa 24.4.2019, 21.05.2019, 20.06.2019, 22.7.2019, 26.8.2019, 25.9.2019, 29.10.2019, 25.11.2019 a 30.12.2019, teda celkovo uhradil sumu 135,- Eur, čo vyplýva aj zo samotného tvrdenia žalobcu v žalobe a žalovaný uvedenú skutočnosť nespochybnil, teda súd má túto skutočnosť za nespornú.

13. V bode 10.2. zmluvy bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá možnosť predčasného zosplatenia úveru a to tak, že banka je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od klienta zaplataenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky

alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Banka je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky banky, uvedené v tejto zmluve.

14. Z bodu 13.1 je zrejmé, že doručovanie písomností medzi bankou a klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Z bodu 13.2. vyplýva, že banka doručuje písomnosti na adresu klienta, uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu, písomne, oznámenú klientom banke najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu zo strany banky. Oznámenie zasielané klientovi do vlastných rúk sa považuje za doručené okamihom, kedy klient príslušné oznámenie obdrží.

15. Z predloženej predžalobnej upomienky zo dňa 26.3.2020 je zrejmé, že žalobca upovedomil žalovaného, že k uvedenému dňu eviduje k zmluve č. XXXXXXXXXXXX, evidenčné číslo XXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 29.3.2019, nedoplatok na splátkach v celkovej výške 45,- Eur a zároveň upozornil žalovaného, že v prípade, ak do 5.5.2020 nedôjde k jeho úhrade, vznikne žalobcovi právo na zosplatnenie úveru. Predmetná zásielka bola žalovanému doručovaná na adresu, uvedenú v zmluve s tým, že od 30.3.2020 bola uložená na pošte a dňa 14.4.2020 bola vrátená žalobcovi s tým, že žalovaný si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Následne žalobca listom zo dňa 23.5.2020 oznámil žalovanému, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, jeho dlh z úverovej zmluvy č.XXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz a zároveň žalovaného informoval o tom, že jeho dlžná čiastka predstavuje sumu 412,74 Eur a táto sa naďalej bude úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatnenia až do úplného zaplatenia istiny. Doručenie, resp. ani podanie predmetného oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru na poštovú prepravu nebolo súdu preukázané.

16. Takto ustálený skutkový stav súd právne posúdil tak, že na vec aplikoval nasledovné zákonné ustanovenia:

17. Podľa § 1 ods. 2 , prvá veta, zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. ku dňu 29.03.2019 (ďalej len „zákon č.129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného 27.09.2019 (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú o to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to

na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

24. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

32. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Vyššie ustálený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

35. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom (dodávateľom) a žalovaným ako dlžníkom (spotrebiteľom) došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko žalobca dočasne poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 461,- Eur na kúpu bielej techniky vo forme úveru a žalovaný sa zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 630,- Eur v 42 mesačných splátkach po 15,- Eur s tým, že prvá splátka sa stane splatnou k 20.04.2019. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá RPMN vo výške 20,59 %, fixná ročná

úroková sadzba vo výške 20,59% a zároveň boli dojednané celkové náklady spotrebiteľa predmetným úverom vo výške 169,- Eur.

36. Tunajší súd posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže žalobca pri dojednaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval v pozícii dodávateľa, ktorý ako právnická osoba poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný ako fyzická osoba pri dojednaní predmetného zmluvného vzťahu vystupoval v postavení spotrebiteľa, t.j. nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolenia.

37. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si dodávateľ vopred určil, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Vzhľadom na uvedený špecifický charakter zmluvného vzťahu zákonodarca podrobnejšie v jednotlivých právnych predpisoch upravil pravidlá pre dojednanie zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorých splnenie sa vyžadujú pre ich platnosť a zabezpečením ktorých dochádza k vyrovnaní nerovnováhy medzi zmluvnými stranami. Zákonodarca zároveň uložil štátnym orgánom povinnosť kontrolovať, či zo strany dodávateľa nedochádza k dojednaniu zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ voči spotrebiteľovi neuplatňuje svoje nároky. Uvedená povinnosť vyplýva aj z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, nakoľko z čl.6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vyplýva, že všetky členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Povinnosť súdu zasiahnuť voči nekalej podmienke vyplýva aj z rozsudkov Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a vo veci Salvat Editore sa A José M. Sánchez Alcón Prades a spol (C-240/98 a C-244/98). V nich Súdny dvor EÚ konštatoval, že „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva povinnosť vnútroštátneho súdu preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

38. Súd z úradnej moci preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom dospel k záveru, že dojednaná úroková sadzba vo výške 20,59% ročne je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko priemerné úrokové sadzby z obdobných úverov pri nových úveroch od 1 roka do 5 rokov boli v tom čase (marec 2019) vo výške 4,71% ročne, teda dohodnutá výška úrokov v danom prípade niekoľkonásobne (viac ako 4 násobne) prevyšovala úrokové sadzby, za ktoré poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzatvorenia zmluvy. Vzhľadom na uvedené, tunajší súd vyhodnotil dojednaný úrok za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pre jeho rozpor s dobrými mravmi.

39. Vzhľadom na konštatovaný rozpor s dobrými mravmi, tunajší súd poukazuje na to, že samotný pojem dobrých mravov, nie je v zákone definovaný, avšak v súdnej praxi bol tento inštitút ustálený ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami ale zároveň tieto zásady sú obsiahnuté aj v mimoprávnom súbore pravidiel správania sa, ktorý je všeobecne uznávaný vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Na základe uvedeného je potrebné ustáliť, že právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, ak odporuje takým pravidlám správania sa, ktoré samé osebe nemusia mať povahu právnych noriem ale sú v rozpore so všeobecne uznávanými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V tejto súvislosti tunajší súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009, kde tento konštatoval, že hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

40. Rozhodovacia prax súdov vyhodnotila ako priečiacu sa dobrým mravom výšku úrokov v prípadoch, ak tieto prevyšovali úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/133/2014 zo dňa 25.6.2015, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/79/2016 zo dňa 26.10.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/53/2016 zo dňa 29.8.2016 a iné)

41. Súdna prax taktiež ustálila, že za rozporné s dobrými mravmi sa považuje poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 z 5.11.2014, sp.zn. 8CoCsp/20/2022 z 30.6.2022, sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/77/2017 z 14.3.2018, rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/2019 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019 a iné)

42. Vzhľadom na uvedené závery tunajší súd konštatuje, že posudzovanie výšky dojednaných úrokov nie je vyňaté zo súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 a § 39 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z uvedeného, súdnou praxou bolo ustálené, že priečiacou sa dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, keďže v prejednávacom prípade výška dohodnutých úrokov úveru v hodnote 20,59% ročne prevýšila viac ako 4 násobne hodnotu úrokových sadzieb nových spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami na 1-5 rokov, ktoré banky poskytovali v marci 2019 (vo výške 4,71% ročne), vyhodnotil tunajší súd výšku dojednaného úveru ako odporujúcu dobrým mravom a teda neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pre neplatné dojednanie úrokovej sadzby je nevyhnutné skonštatovať, že žalobcom poskytnutý úver bol bezúčelný.

43. Pokiaľ by žalobca namietal, že výšku úrokovej sadzby nemožno posudzovať izolovane bez toho, aby súd prihliadal na to, že celková výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka neprevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa §1a nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektív dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/53/2016 zo dňa 28.9.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Vzhľadom na uvedené závery súd osobitne, bez ohľadu na výšku dojednanej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, posudzoval výšku dohodnutej úrokovej sadzby a dospel k záveru o tom, že táto odporuje dobrým mravom, a teda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

44. Keďže žalobou uplatnená suma pozostáva z istiny úveru a úrokov, ktoré ako bolo vyššie uvedené boli vyhodnotené ako neplatne dojednané, má súd za to, že žalobcovi vznikol nárok iba na istinu úveru vo výške 461,- Eur, ktorú mal žalovaný uhrádzať v 42 mesačných splátkach, teda výška mesačnej splátky mala byť vo výške 10,98 Eur (461,- Eur/ 42 splátok), pričom žalovaný žalobcovi uhradil celkovo sumu iba 135,- Eur, teda žaloba žalobcu bola dôvodná iba čo do výšky 326,- Eur, nakoľko v uvedenej výške

boli splátky dôvodné a nepremiľčané (prvá čiastočne neuhradená splátka pri splátke, ktorú mal žalovaný uhrádzať bez toho, aby uhrádzal aj neplatne dojednané úroky, bola splatná k 20.4.2020 (135,- Eur, ktoré žalovaný žalobcovi uhradil / 10,98 Eur titulom mesačnej splátky, ktorú mal žalovaný uhrádzať, teda žalovaný plne uhradil 12 mesačných splátok a 13.tu splátku, splatnú dňa 20.4.2020, uhradil iba čiastočne) a žaloba bola na tunajšom súde podaná dňa 30.12.2022, teda žiadna z neuhradených splátok nebola v čase podania žaloby premiľčaná). Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

45. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s platením jednotlivých splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo 45,- Eur (za 3 omeškané splátky v hodnote splátok dojednaných podľa zmluvy ku dňom 20.1.2020 a 20.2.2020 a 20.03.2020) výzvou zo dňa 26.3.2020 s tým, že žalovaného zároveň upovedomil, že ak uvedený dlh neuhradí do 5.5.2020 bude oprávnený spotrebiteľský úver zosplatiť. Predmetná výzva bola žalovanému doručovaná na adresu, uvedenú v zmluve a dňa 30.3.2020 bola uložená na pošte s tým, že dňa 14.4.2020 sa vrátila žalobcovi ako nedoručená z dôvodu, že si ju žalovaný neprevzal v odbernej lehote, čo vyplýva z doloženej poštovej doručky. Ako bolo preukázané, žalovaný v stanovenej lehote dlh neuhradil. Žalobca zároveň súdu predložil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020, ktorým mal žalobca oznámiť žalovanému, že jeho úver bol k tomuto dňu zosplatený v celkovej výške 412,74 Eur, ktorá sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenia až do úplného zaplatenia istiny. Žalobca však súdu nepredložil dôkaz o tom, že by uvedené oznámenie o zosplatení bolo žalovanému doručované, resp. doručené, pričom sa jedná o jednostranný právny úkon, ktorý nadobúda účinnosť až dňom, kedy sa tento úkon dostane do dispozície dlžníka, pričom za doručenie do dispozície dlžníka sa považuje aj moment, kedy je predmetný právny úkon doručený na adresu dlžníka obyčajnou zásielkou prostredníctvom pošty, avšak je nevyhnutné v civilnom procese preukázať zaslanie takejto zásielky. Žalobca v žalobe uviedol, že uvedený právny úkon bol posielaný obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia je 5 dní, avšak ani podacím hárkom nepreukázal, že by práve uvedená zásielka bola doručovaná hoc aj službou zaslania obyčajnej listovej zásielky. Tunajší súd poukazuje na základné zásady Civilného sporového poriadku, konkrétne zásadu upravenú v čl.8, v zmysle ktorej sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a zároveň poukazuje aj na ustanovenie § 132 ods.1 CSP, podľa ktorého sa v žalobe okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Z uvedených ustanovení teda vyplýva povinnosť žalobcu jednak tvrdiť ale zároveň aj preukázať ním tvrdené skutočnosti, pričom z vykonaného dokazovania nemal tunajší súd za preukázané, že by sa oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru dostalo do dispozície žalovaného skôr ako bola žalovanému doručená žaloba v danej právnej veci, nakoľko súčasťou príloh žaloby bolo aj oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Poukazujúc na uvedené má tunajší súd za to, že až odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému by došlo k mimoriadnemu zosplateniu celého úveru, avšak v tom čase už boli splatné aj všetky dohodnuté splátky medzi zmluvnými stranami, teda mimoriadne zosplatenie nemalo v danej veci relevanciu a súd zákonný úrok z omeškania priznával žalobcovi odo dňa nasledujúceho od každej omeškanej splatnej splátky až do zaplatenia tohto úroku.

46. Poukazujúc na uvedené, preto súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania zo súm jednotlivých omeškaných splátok vo výške 10,98 Eur (pozn. súdu: pri stanovení výšky mesačnej splátky súd vychádzal z vyššie uvedeného záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver bol bezúročný, preto určil výšku mesačnej splátky úveru ako pomer poskytnutého úveru vo výške 461 Eur a počtu dohodnutých splátok v rozsahu 42 mesačných splátok) podľa ich dohodnutej splatnosti k 20. dňu v mesiaci. Súd priznal úroky z omeškania z jednotlivých omeškaných splátok odo dňa nasledujúceho po splatnosti týchto splátok až do ich zaplatenia. Zároveň však viazaný dispozičnou zásadou, v zmysle ktorej si žalobca v žalobe uplatnil nárok na úroky z omeškania až od 29.5.2020 do zaplatenia, súd konštatuje, že k uvedenému dňu (29.5.2020) bolo splatných 14 splátok po 10,98 Eur (žalovaný k uvedenému dátumu mal teda žalobcovi uhradiť sumu 153,72 Eur (14 x 10,98 Eur), pričom tomuto uhradil sumu 135,- Eur), a teda k uvedenému dňu bol žalovaný v omeškaní s úhradou 18,72 Eur. Každý ďalší mesiac k 21.dňu v mesiaci, t.j. dňu nasledujúcemu po splatnosti každej ďalej splátky, teda počnúc od 21.6.2020 sa žalovaný omeškal s úhradou ďalšej splátky vo výške 10,98 Eur. Vzhľadom na uvedené závery, súd dospel k záveru, že žalovaný sa omeškal s úhradou dlhu a žalobcovi vznikol nárok na nasledovné úroky z omeškania:

- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18,72 Eur od 29.5.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2020 do zaplatenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2020 do zaplatenia

- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2020 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.10.2020 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.11.2020 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.12.2020 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.1.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.2.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.3.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.4.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.5.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.10.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.11.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.12.2021 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.1.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.2.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.3.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.4.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.5.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.6.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.7.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.8.2022 do zaplattenia
- úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,98 Eur od 21.9.2022 do zaplattenia.

47. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. V prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, potom za použitia § 257 CSP náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

52. Ustanovenie § 257 CSP teda znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu nahradiť trovy konania úspešnej strane, toto ustanovenie však nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane, vždy musí ísť o výnimočný prípad. Podľa súdnej praxe pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých strán, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane a aby neodporovalo dobrým mravom. Toto ustanovenie je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné

podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy.

53. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdošti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane strán sporu.

54. Čo sa týka pomeru úspechu, tunajší súd konštatuje, že z pôvodne uplatnenej sumy 412,69 Eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 326,- Eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalobcov úspech tak predstavoval 79% a jeho neúspech 21%. Úspešnejšiemu žalobcovi teda vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58% ($79\% - 21\% = 58\%$). Vo vzťahu k možnému uplatneniu ustanovenia § 257 CSP tunajší súd poukazuje na to, že v predmetnom prípade nevzhliadol dôvody pre aplikáciu uvedeného ustanovenia, nakoľko je nevyhnutné prihliadnuť na fakt, že žalovaný si predmetný úver na nákup bielej techniky vzal v čase, kedy bol zamestnaný a jeho čistý mesačný príjem predstavoval sumu 380,- Eur, z ktorého mal uhrádzať mesačnú splátku iba vo výške 15,- Eur, žalovaný však uvedený úver prestal splácať po uhradení 9.tej splátky dňa 30.12.2019, teda po zaplatení žalobcovi celkovo sumy 135,- Eur a následne už žiadnu splátku žalobcovi neuhradil. Žalovaný na výzvu súdu, aby sa vyjadril k podanej žalobe, zostal pasívny a neuviedol ani žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu uvedeného ustanovenia a zároveň neuviedol ani dôvody, pre ktoré predmetný úver neuhradil, preto tunajší súd vychádzal zo záverov, že na strane žalovaného neboli tvrdené žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, preto rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Čo sa týka samotnej výšky trov konania, o tej rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, teda po právoplatnosti predmetného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.